

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

14-02-2018
73 PŽ-7436/2017-2

TRGOVAČKI SUD 2
U ZAGREBU
P R I M L J E N O

07-02-2018

poštom — neposredno
u.....primj.....priloga
pristojba.....

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Kamelije Parać, predsjednice vijeća, Gorane Aralice Martinović, sutkinje izvjestiteljice i Nevenke Marković, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja ZRAČNA LUKA ZAGREB d.o.o., Zagreb, Pleso bb, protiv tuženika Stečajne mase iza dužnika EUROBUS d.o.o. u stečaju, Zagreb, Trg J. F. Kennedyja 6b, kojeg zastupa stečajni upravitelj stečajne mase Martina Grgec, Zagreb, Bukovačka cesta 51, radi utvrđenja osporene tražbine u iznosu od 27.436.999,37 kn, odlučujući o tužiteljevoj i tuženikovoju žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-161/2003 od 5. travnja 2007., u sjednici vijeća održanoj 18. siječnja 2018.

presudio je

I. Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-161/2003 od 5. travnja 2007. u točkama I. i III. njene izreke.

II. Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-161/2003 od 5. travnja 2007. u točki II. njene izreke.

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda Zagrebu poslovni broj P-161/2003 od 5. travnja 2007. utvrđena je osnovanom tražbina tužitelja u iznosu od 20.590.890,00 kn razvrstana u treći isplatni red viših isplatnih redova (točka I. izreke), djelomično je odbijen tužbeni zahtjev usmjeren na utvrđenje osnovanom tražbine u iznosu od 6.846.109,37 kn (točka II. izreke), te je naloženo tuženiku da nadoknadi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 4.050,00 kn, u roku od 8 dana (točka III. izreke).

Ovako je presudio prvostupanjski sud zato što je na temelju rezultata dokaznog postupka i navoda stranaka utvrdio da je tužiteljevo potraživanje iz Ugovora o ustupanju potraživanja (list 201.-203. spisa), koji su sklopili tužitelj, tuženik i Glumina banka d.d., osnovano, sve uz primjenu čl. 440., 441. i 444. st. 1. Zakona o obveznim odnosima. Uvidom u Ugovor o preuzimanju duga (list 204.-206. spisa) sud je utvrdio da je nastavno na Ugovor o ustupanju potraživanja, novi vjerovnik, ovdje tužitelj, sklopio s dužnikom, ovdje tuženikom Ugovor, kojim reguliraju način i rokove isplate duga tuženika prema tužitelju, a koji je tužitelj stekao ustupom potraživanja od Glumina banke d.d. u iznosu od 10.497.176,46 kn. Na temelju vještačkog nalaza (str. 407. spisa) sud je utvrdio da je po navedenom Ugovoru

dospjela neplaćena ugovorna kamata u iznosu od 1.844.639,32 kn, a što su stranke naknadnim ugovorom (Aneks Ugovora o preuzimanju duga) i potvrdile. Ugovorom o zajmu od 25. svibnja 1999., (čl. 557. ZOO-a) stranke su suglasno utvrdile da glavnica po drugim ugovorima o zajmu s pripadajućom kamatom iz tih ugovora iznosi 746.6613,79 DEM u protuvrijednosti kuna od 2.897.239,29 kn, s rokom povrata zajma 23. kolovoza 1999. Tuženik kao zajmoprimac obvezao se na taj iznos plaćati ugovorenu kamatu od 12% godišnje, sve prema ispostavljenim računima od tužitelja, uvećano za pripadajući porez. Iznos zajma preračunato u kune, prema vještačkom nalazu (str. 7. nalaza), iznosi 2.897.239,29 kn. Tražbina po Ugovoru o kupoprodaji od 16. veljače 1999. utvrđena je u iznosu od 3.720.710,85 kn, a tražbina na temelju ugovora o zajmu od 14. ožujka 2002. u iznosu od 1.631.125,04 kn. Odbijajući dio odnosi se na nedopušteni način obračuna kamata u smislu odredbe čl. 400. Zakona o obveznim odnosima. O naknadi troškova prvostupanjski sud je odlučio primjenom odredbe čl. 154. st. 2. Zakona o parničnom postupku vodeći računa o uspjehu stranaka u sporu i stavljajući u prijeboj dosuđeni iznos troškova.

Protiv dijela predmetne presude u kojem nije uspio u sporu žalbu je podnio tuženik zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj sud preinači pobijanu presudu i odbije tužbeni zahtjev, odnosno da ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovno suđenje. U žalbi ponavlja sve navode iznesene tijekom prvostupanjskog postupka, a u bitnom o tome da je u postupku bilo potrebno utvrditi od čega se sastoji ustupljena predmetna tražbina, da na iznos od 10.479.176,46 kn nije bilo dopušteno zaračunavati daljnje kamate, te da ugovor o zajmu nije realiziran. Traži trošak žalbe u iznosu od 127.000,00 kn.

Protiv dijela predmetne presude u kojem nije uspio u sporu, žalbu je podnio tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da ovaj sud preinači pobijanu presudu i prihvati u cijelosti tužbeni zahtjev, odnosno da ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovno suđenje. U žalbi ponavlja sve navode iznesene tijekom prvostupanjskog postupka, a u bitnom da je sud pogrešno primijenio odredbu čl. 400. Zakona o obveznim odnosima jer smatra da nema zapreke da se nakon dospjelosti kamata na isplatu dospjele kamate pripišu glavnom dugu pa da se na taj novi dug plaćaju daljnje kamate.

Tužitelj nije odgovorio na tužnikovu žalbu.

Tuženik nije odgovorio na tužiteljevu žalbu.

Žalbe nisu osnovane.

Ispitavši označenu presudu sukladno odredbi čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. Zakona o parničnom postupku i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio kako je prvostupanjska presuda pravilna i osnovana na zakonu.

U donošenju prvostupanjske presude nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje se poziva tuženik, niti takve na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

Presuda je jasna i prvostupanjski sud se određeno izjasnio o svim spornim i nespornim činjenicama i dao jasno obrazloženje. Prvostupanjski sud je obrazložio i svoje pravno gledište o predmetu spora koje u cijelosti prihvaća i ovaj sud. U postupanju prvostupanjskog suda nisu nađene bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje je ovaj sud dužan paziti po službenoj dužnosti, i koje navode žalitelji, jer presuda ima valjane razloge o odlučnim činjenicama koje sud i navodi u obrazloženju presude, kao i dokaze koje je izveo i kako ih je ocijenio, koje u cijelosti prihvaća ovaj sud.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje osnovanosti tražbine u iznosu od 27.436,999,37 kn (glavnica i obračunate kamate) na temelju Ugovora o ustupanju potraživanja od 13. kolovoza 1998., Ugovora o preuzimanju duga od 20. kolovoza 1998., Sporazuma od 21. kolovoza 1998., Ugovora o zajmu od 25. svibnja 1999., Ugovora o zajmu od 14. ožujka 2002., te Ugovora o kupoprodaji od 16. veljače 1999.

Iz stanja spisa proizlazi:

- ugovor o ustupanju potraživanja od 13. kolovoza 1998. (list 201.-203. spisa), sklopili su tužitelj, tuženik i Glumina banka d.d., te su utvrdili dospelja potraživanja Glumina banke d.d., prema tuženiku, te dospelja potraživanja tužitelja prema Glumina banci d.d.,

- odredbom 51. 2. Ugovora, Glumina banka d.d., je ustupila i prenijela na tužitelja svoje potraživanje koje ima prema tuženiku u iznosu od 10.497.176,46 kn, a u svrhu podmirenja svoje obveze prema tužitelju. Odredbom 51. 5. Ugovora stranke su ugovorile da s danom sklapanja Ugovora prestaju potraživanja Glumina banke d.d., prema tuženiku u iznosu od 10.497.176,46 kn, kao i da je novi vjerovnik prema tuženiku ovdje tužitelj,

- tuženik je sudjelovao pri sklapanju ugovora o ustupanju potraživanja i taj ugovor potpisao,

- ugovorom o preuzimanju duga (list 204.-206. spisa), nastavno na Ugovor o ustupanju potraživanja, novi vjerovnik, ovdje tužitelj, sklopio je s dužnikom, ovdje tuženikom, ugovor o preuzimanju duga, kojim stranke reguliraju način i rokove isplate duga tuženika prema tužitelju, a koji je tužitelj stekao ustupom potraživanja od Glumina banke d.d., u iznosu od 10.497.176,46 kn,

- odredbom čl. 3. i 4. ugovora o preuzimanju duga tuženik se obvezao tužitelju isplatiti iznos od 10.497.176,46 kn do 20. kolovoza 2001. uvećan za kamatu od 14% godišnje i pripadajući porez, kamata se isplaćuje u kunskoj protuvrijednosti na dan obračuna, odnosno na dan 13. kolovoza 1998., a obračunava se konformnom metodom, počevši od 20. rujna 1998., pa sve do povratka cjelokupnog duga, te na dospelja, a neplaćena potraživanja tužitelj tuženiku obračunava zateznu kamatu,

- aneksom Ugovora o preuzimanju duga od 26. travnja 2000. (list 213.-214.) tužitelj, tuženik i Eurobus grup d.o.o., izmijenili su odredbu čl. 4. Ugovora o preuzimanju duga u dijelu visine ugovorene zatezne kamate, te su umjesto ugovorene kamate u visini 14% ugovorile kamatu 12%, uz primjenu te kamate od 1. travnja 2000.,

- člankom 4. Aneksa Ugovora o preuzimanju duga stranke su konstatirale da iznos dospjele neisplaćene ugovorene kamate do 31. ožujka 2000. iznosi 1.844.639,32 kn,

- odredbom čl. 5. Aneksa stranke su ugovorile da će se iznos ukupnog duga, iznos od 1.844.639,32 kn pripisati glavnici iz Ugovora o preuzimanju duga od 10.497.176,46 kn, te će se tako utvrditi nova glavnica na koju će teći kamata po stopi od 12%,

- ugovorom o zajmu od 25. svibnja 1999. (list 261. do 262. spisa) stranke su suglasno utvrdile da glavnica po drugim ugovorima o zajmu s pripadajućom kamatom iz tih ugovora iznosi 746.6613,79 DEM u protuvrijednosti kuna od 2.897.239,29 kn, s rokom povrata zajma

23. kolovoza 1999. Tuženik kao zajmoprimac obvezao se na taj iznos plaćati ugovorenu kamatu od 12% godišnje, svc prema ispostavljenim računima od tužitelja, uvećano za pripadajući porez. Iznos zajma preračunato u kune iznosi prema vještačkom nalazu (str. 7. nalaza) iznosi 2.897.239,29 kn,

- ugovorne strane su Aneksima od 23. kolovoza 1999. i Aneksom od 23. studenog 1999. (list 263. - 264. spisa) produljivale rok povrata zajma, te je rok u kojem je tuženik bio obvezan vratiti tužitelju iznos zajma uvećan za ugovorenu kamatu od 12% godišnje 23. veljače 2000.,

- ugovorom o zajmu od 25. svibnja 1999. (list 261. do 262. spisa) ugovorne strane su odredbom čl. 1. utvrdile da se taj Ugovor sklapa na način da stranke spajaju dospjele obveze po ugovorima od 23. srpnja 1998. i ugovora od 30. travnja 1999., kako za iznose glavnica po tim Ugovorima, tako i za iznose dospjelih neisplaćenih kamata,

- vještačenjem po vještaku financijske struke utvrđen je iznos i visina obračunatih kamata, za iznos glavnice, te dospjele neisplaćene kamate,

- tražbina po Ugovoru o kupoprodaji od 16. veljače 1999. utvrđena je u iznosu od 3.720.710,85 kn, a tražbina na temelju ugovora o zajmu od 14. ožujka 2002. u iznosu od 1.631.125,04 kn.

Pravilno je sud ocijenio da je Ugovor o ustupanju potraživanja (list 201.-203. spisa), po svojoj naravi, cesija mjesto ispunjenja (čl. 444. st. 1. Zakona o obveznim odnosima), jer je Ugovorom određeno da se dužnikova obveza gasi do iznosa ustupljenog potraživanja. Sklapanjem Ugovora ugašena je obveza koju je Glumina banka d.d., imala prema ovdje tuženiku, a tužitelj je postao novi vjerovnik upravo za iznos od 10.497.176,46 kn prema tuženiku.

Pravilno je sud odbio prigovore tuženika zato što tuženik ne može s uspjehom osporavati ugovor o cesiji kojeg je prihvatio kao ugovorna stranka i time priznao svoj dug prema ustupniku obvezavši se podmiriti ga primatelju ustupanja jer dužnik gubi pravo na takve prigovore priznanjem tražbine kao istinite supotpisom ugovora o cesiji, što je ovdje slučaj.

Naime, prema odredbi čl. 440. st. 2. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99; dalje: ZOO) dužnik može isticati prema primatelju prigovore koje bi imao prema vjerovniku samo do časa saznanja za ustupanje. Kako je u ovom slučaju dužnik supotpisao ugovor o cesiji, priznao je time postojanje duga, pa ne može od časa saznanja i supotpisivanja ugovora o cesiji stavljati primatelju (cesionar) prigovore koje nije stavljao vjerovniku (cedentu).

Pravilno je sud ocijenio da je ugovor o preuzimanju duga, po svojoj naravi, ugovor o zajmu iz čl. 557. ZOO-a, a stranke su sukladno odredbi čl. 558. ugovorile da je tuženik dužan tužitelju osim iznosa glavnice vratiti i kamatu koju su ugovorile u visini od 14% godišnje te je pravilno, na temelju vještačkog nalaza utvrdio da iznos nepodmirene ugovorene kamate iznosi 1.844.639,32 kn.

Pravilno je sud ocijenio da ugovaranje na način kako su strane ugovorile u čl. 5. Aneksa ugovora o preuzimanju duga (list 214. spisa), nije dopušten, jer je protivan odredbi čl. 400. st. 1. ZOO-a i predstavlja primjer konformnog načina obračuna na način da će na dospjele, a neisplaćene kamate početi teći kamata ako ne bude isplaćena, odnosno ništave su

odredbe ugovora kojima su stranke ugovorile da se na iznos neisplaćene kamate isplaćuje daljnja kamata, pa je tužiteljeva žalba neosnovana i predstavljaju tumačenje citiranih ugovornih i zakonskih odredbi od strane samog tužitelja.

Ovaj sud u cijelosti prihvaća razloge iz prvostupanjske odluke vezano za prigovore tuženika i tužitelja, koje u drugostupanjskom postupku žalitelji ponavljaju, te se radi izbjegavanja ponavljanja poziva na te razloge na temelju odredbe čl. 375. st. 5. Zakona o parničnom postupku.

Slijedom navedenog valjalo je primjenom odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a žalbe odbiti kao neosnovane i potvrditi prvostupanjsku presudu u cijelosti.

Tuženikova žalba protiv odluke o troškovima postupka sadržana u točki III. izreke rješenja nije osnovana, a s obzirom na to da je sud pravilnom primjenom odredbe čl. 154. st. 2. i 155. Zakona o parničnom postupku, Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika i Zakona o sudskim pristojbama i u tom dijelu donio pravilnu i zakonitu odluku, a koje posebne stavke tuženik ne osporava, pa je primjenom odredbe čl. 380. t. 2. Zakona o parničnom postupku valjalo potvrditi pobijano rješenje u točki III. njegove izreke.

Zagreb, 18. siječnja 2018.

Predsjednica vijeća
Kamelija Parać, v. r.

Za točnost otpravka – ovlaštteni službenik
Brankica Curman

4. E. B. Vratković